

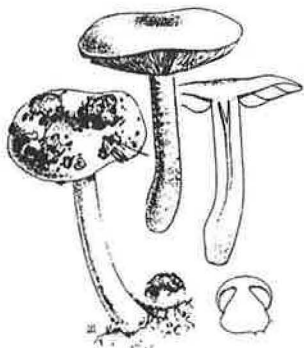
A.F.M. REIJNDERS EN DE NMV

Machiel E. Noordeloos

Solingenstraat 12, 2804 XT GOUDA

Noordeloos, M.E. 1999. A.F.M. Reijnders and the Netherlands Mycological Society. *Coolia* 42(4): 219-221.

An account is given of the relationship of Reijnders with the Netherlands Mycological Society during his almost 80 years of membership. Reijnders was one of the first editors of the journal *Fungus* founded in 1929, in which he published contributions on ecology, phenology, and biology of fungi. Reijnders served as vice-president (1946-1952) and president (1952-1956) of the Society, in a period in which it greatly prospered. Although his scientific interest concentrated on the development of the fruitbodies of agaricales, he steadily got more involved in a thorough research of the mycoflora of the river-side forests on clay in the province of Utrecht, a study which continues until the present day. His publications on this subject, and his personal enthusiasm during field-trips, inspired a whole generation of mycologists. Reijnders was elected honorary member of the Netherlands Mycological Society in 1977. He is still actively publishing and lecturing.

De periode tot aan de tweede wereldoorlog

In de ledenlijsten, gepubliceerd in de Mededeelingen van de Nederlandse Mycologische Vereeniging, komt de naam Reijnders voor het eerst voor in 1920 (Med. 10:14), echter met de voorletters A.M.D.; in de lijst gepubliceerd in Med. 15: 14. 1926 staat A.M.F. en in de lijst van Med 18-20: 15. 1932 staat A.F.M. Er is echter geen reden aan te nemen dat dit om verschillende personen gaat. We mogen dus gevoeglijk aannemen dat Reijnders al rond 1920 lid was van de NMV.

Dat Reijnders al vroeg een actieve rol in de NMV speelde, mogen we afleiden uit het feit dat hij, samen met G.C.A. Fabius, de eerste redactie vormde van het in 1929 opgerichte verenigingsorgaan *Fungus*. Tijdens de algemene ledenvergadering in het voorjaar van 1929 was besloten, bij wijze van proef, het blad *Fungus* in leven te roepen, dat naast de meer wetenschappelijk georiënteerde reeks Mededeelingen vooral een brug moest slaan tussen de leden. Dit staat met zoveel woorden in het redactioneel van het eerste nummer van *Fungus* van 15 april 1929: "Vol vertrouwen in het nut, dat onze Vereeniging kan stichten aanvaarden wij met genoegen onze taak als redacteurs van ons Populair Orgaan, dat in de eerste plaats tot doel heeft, het verenigingsleven te bevorderen en den band tusschen de leden onderling te versterken". Dat dit succes had, moge blijken uit het redactioneel van *Fungus* 2(1), getiteld 'Fungus fundatus', waarin wordt gemeld dat de ledenvergadering van 1930 met algemene stemmen *Fungus* heeft gegrondvest als het populair orgaan der Vereniging.

In die beginjaren van *Fungus* publiceert Reijnders enkele populair-wetenschappelijk-

ke bijdragen, o.a. gewijd aan de fenologie van paddestoelen, waarnemingen betreffende de stand- en groeiplaats van paddestoelen en over monstrositeiten.

Dat hij een voorstander was van verdere popularisering van de mycologie en stimulering van het verenigingsleven, blijkt ook uit zijn redactionele stukje in *Fungus* 4(5-6), 1933, waarin hij t.g.v. van het 25-jarig bestaan van de NMV een inleiding schrijft voor het propagandanummer. Dit nummer werd alle leden dubbel toegestuurd met de oproep het extra exemplaar aan geïnteresseerden ter hand te stellen en zo mogelijk nieuwe leden voor de NMV te werven. Op de algemene ledenvergadering van 1931 dient Reijnders een voorstel in, samen met een aantal andere prominente leden, om een prijs ter beschikking te stellen voor goede opstellen over paddestoelen door scholieren.

In een redactioneel stuk ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van *Fungus* (hij zit dan niet meer in de redactie) prijst Reijnders de grote inzet van de toenmalige redacteur G.D. Swanenburg de Veye en doet een dringende oproep aan de leden om medewerking en bijdragen voor *Fungus* teneinde het voortbestaan te waarborgen. Hij benadrukt hierbij ook weer het grote belang van *Fungus* als contactblad voor de leden, naast de wetenschappelijk georiënteerde reeks *Mededeelingen*.

Uit zijn bijdragen aan *Fungus* en de *Mededeelingen* in die jaren krijgen we de indruk dat Reijnders zich in die tijd vooral met de studie van de ontwikkeling der vruchtlichamen en de biologie van paddestoelen in het algemeen bezig houdt. Zijn carrière als mycologisch auteur van betekenis begon feitelijk met een uitvoerige studie van de ontwikkeling van vruchtlichamen in de '*Mededeelingen*' van 1933.

Na 1945

In de naoorlogse periode zien we dat Reijnders meer en meer zich ook met taxonomie en floristiek van paddestoelen gaat bezig houden. Er verschijnen artikelen van zijn hand over nieuwe en bijzondere vondsten, o.a. de ontdekking van *Conocybe hebelomatoides* Middelhoek en Reijnders in 1952. (Later bleek deze soort al beschreven uit Noord-Amerika onder de naam *C. intrusa* (Peck) Singer.) Uit deze periode dateren ook de herinneringen van Maarten van Vuure elders in dit *Coolia*-nummer. Reijnders vervult vlak na de oorlog verschillende bestuursfuncties (vice-voorzitter van 1946-1952, voorzitter 1952-1955), en van 1948-1949 is hij waarnemend redacteur van *Fungus*. Dat de vereniging vlak na de oorlog een sterke opleving doormaakte, is af te leiden uit het uitvoerig verslag van Reijnders over de Jubileumtentoonstelling te Amsterdam in 1948, ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de NMV. Namens de NMV woont Reijnders verschillende internationale mycologische bijeenkomsten bij, o.a. in Frankrijk, 1946, 1955; Antwerpen, 1950). Waarschijnlijk werd toen de kiem gelegd van de jarenlange intensieve contacten die Reijnders onderhield met de Société Mycologique de France, die hem in 1974 benoemde tot corresponderend lid. Ook werd Reijnders gekozen tot erevoorzitter van het internationaal mycologisch congres in Avignon in 1974. Met de leden van de Engelse zustervereniging onderhield Reijnders goede contacten, hetgeen o.a. blijkt uit het feit dat de British Mycological Society hem in 1984 een erepenning ('bene-

factors medal') toekende wegens zijn verdiensten voor de BMS én de NMV.

Naast het voortschrijdende onderzoek aan de ontwikkeling van de vruchtlichamen van paddestoelen, dat culmineert in het standaardwerk dat Reijnders hierover publiceerde in 1963, krijgt hij in toenemende mate interesse in de mycoflora van de kleibossen. Kort na de tweede wereldoorlog start Reijnders, samen met enkele andere prominente NMV-leden (Uffellie, Vinkenburg en Schütz) een uitvoerige studie van de mycoflora van de bossen op klei in het Utrechtse rivierengebied. Deze blijken een groot aantal voor Nederland bijzondere en zeldzame elementen te bevatten die de moeite waard zijn om grondig bestudeerd te worden. De waarnemingen die hij in de kleibossen doet, worden vergeleken met die in de Auenwälder in Duitsland, waar Reijnders jarenlang regelmatig naar toe reist. Dit onderzoek, dat Reijnders voortzet tot op de huidige dag, resulteerde in een reeks van bijdragen in *Coolia* en andere Nederlandse tijdschriften. Deze artikelen, samen met de lezingen die Reijnders over dit onderwerp tijdens verenigingsbijeenkomsten hield, hebben veel jongere leden geïnspireerd. De recente bijdragen in *Coolia* over de mycoflora van de kleibossen door Emma van den Dool, Mirjam Veerkamp en Peter-Jan Keizer zijn niet voor niets aan Reijnders opgedragen. Jaap Wisman, vergezelt hem al jarenlang op zijn verzameltochten, helpt hem bij het op orde brengen van zijn herbarium en assisteert hem de laatste tijd ook bij het persklaar maken van de wetenschappelijke bijdragen die nog immer op stapel staan.

Naast de eerder genoemde buitenlandse eerbewijzen, wordt Reijnders in 1966 benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Zijn verdiensten voor de NMV worden in 1977 gehonoreerd met de verlening van het erelidmaatschap. In 1994 ontvangt hij ter gelegenheid van zijn 95e verjaardag een erepenning van de Rijks Universiteit Groningen.

Ook in de afgelopen jaren is Reijnders, ondanks het vorderen der leeftijd, nog altijd een graag geziene gast op bijeenkomsten van de NMV. Hij is een begenadigd spreker, die zijn voordrachten op heel heldere en aangename wijze weet te presenteren. Zo levert hij in januari 1999 nog een interessante bijdrage aan de Nieuwjaarsdag in Wageningen over *Pholiota gymnopodia*, opgesierd door de reproductie van een aquarel van de door hem zo gewaardeerde A. Middelhoek.

Het is een voorrecht voor een vereniging als de onze, een zo prominent en veelzijdig wetenschapper zo lang in haar midden te hebben.

Met dank aan Kees Bas, Mien de Ligny, R.A. Maas Geesteranus, Gerard de Vries en Jaap Wisman, voor aanvullingen en commentaar op eerdere versies van dit artikel.